

WOJEWODA WIELKOPOLSKI

Poznań, 5 września 2025 r.

KN-IV.431.16.2025

Pan
Tomasz Gałań
Wójt Gminy Strzałkowo
Al. Prymasa Wyszyńskiego 6
62-420 Strzałkowo

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne.

Zakres kontroli <i>(w tym: podstawa prawna, okres objęty kontrolą)</i>	Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej ¹ , w związku z art. 18 ust. 4 ustawy z dnia 16 maja 2019 r. o Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej ² . Przedmiotem kontroli była ocena prawidłowości realizacji zadania, na które udzielono dopłaty ze środków Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej (zwanego dalej „Zadaniem”). Kontrolą objęto okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2024 r.
Nazwa jednostki kontrolowanej	Urząd Gminy Strzałkowo, Al. Prymasa Wyszyńskiego 6, 62-420 Strzałkowo.
Kontroler	Gabriela Ott-Kozłowska – inspektor wojewódzki z Wydziału Kontroli Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu, upoważnienie Wojewody Wielkopolskiego nr KN-II.0030.166.2025 z dnia 27 czerwca 2025 r.
Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych	Kontrolę przeprowadzono w dniach od 2 do 8 lipca 2025 r.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Tomasz Gałan – Wójt Gminy Strzałkowo, zwany dalej „Wójtem Gminy”.

(akta kontroli: str. 3, 4-5)

Na podstawie art. 47 ustawy o kontroli w administracji rządowej, przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne.

II. Ocena kontrolowanej działalności, ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta.

Wojewoda Wielkopolski ocenia pozytywnie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, wydatkowanie przekazanych Gminie Strzałkowo środków finansowych pochodzących z Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej.

Ocenę uzasadnia:

- terminowe zawarcie umowy z operatorem świadczącym usługi publicznego transportu zbiorowego,
- prawidłowe obliczenie dopłaty na realizację zadania operatorowi świadczącemu usługi publicznego transportu zbiorowego,
- wykorzystanie środków z Funduszu zgodnie z przeznaczeniem,
- prowadzenie wyodrębnionego rachunku bankowego dedykowanego do obsługi środków z Funduszu,
- terminowe sporządzenie rocznego sprawozdania z realizacji zadania.

¹ Dz. U. z 2020 r. poz. 224.

² Dz. U. z 2021 r. poz. 717 ze zm., zwanej dalej: „ustawą o Funduszu”.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego.

Zadanie objęte kontrolą to zadanie własne gminy realizowane na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym³, tj. lokalny transport zbiorowy, na które udzielono dopłaty ze środków Funduszu rozwoju przewozów autobusowych⁴.

Fundusz rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej jest państwowym funduszem celowym, przeznaczonym na realizację zadań własnych gminy dotyczących zapewnienia funkcjonowania publicznego transportu zbiorowego w zakresie przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej, zgodnie z art. 1 ust. 1 pkt 2 oraz art. 3 ust. 1 ustawy o Funduszu.

Wojewoda Wielkopolski na podstawie umowy nr 27.74/23 zawartej z Gminą Strzałkowo w dniu 21 grudnia 2023 r., o objęciu w 2024 roku dopłatą ze środków Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej⁵, przekazał w 2024 r. na realizację zadania środki z Funduszu w łącznej kwocie 104 160,00 zł. Środki przekazywano na podstawie złożonych przez Gminę wniosków o dopłatę: z dnia 14 marca 2024 r. w kwocie 9.240,00 zł, z dnia 14 marca 2024 r. w kwocie 8.820,00 zł, z dnia 16 kwietnia 2024 r. w kwocie 8.820,00 zł, z dnia 17 maja 2024 r. w kwocie 8.820,00 zł, z dnia 14 czerwca 2024 r. w kwocie 7.560,00 zł, z dnia 9 lipca 2024 r. w kwocie 8.400,00 zł, z dnia 16 sierpnia 2024 r. w kwocie 9.660,00 zł, z dnia 16 września 2024 r. w kwocie 8.820,00 zł, z dnia 17 października 2024 r. w kwocie 8.820,00 zł, z dnia 15 listopada 2024 r. w kwocie 9.660,00 zł, z dnia 10 grudnia 2024 r. w kwocie 7.980,00 zł, z dnia 10 grudnia 2024 r. w kwocie 7.560,00 zł.

Otrzymane środki wydatkowano, zgodnie z przeznaczeniem ustalonym w § 1 ust. 1 umowy o dopłatę, na dofinansowanie zadań polegających na wykonywaniu przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej na jednej linii komunikacyjnej objętej Umową.

(akta kontroli: str. 33-53, 58-77, 248)

Całkowita wartość zadania wyniosła 115.964,80 zł, z tego: 104.160,00 zł wydatki sfinansowane ze środków z Funduszu oraz 11.804,80 zł wkład własny Gminy (co stanowiło 10,18% poniesionych wydatków). Gmina sfinansowała ze środków własnych część ceny usługi w wysokości nie mniejszej niż 10%, zgodnie z art. 13 ust. 3 pkt 1 ustawy o Funduszu.

(akta kontroli: str. 58-77, 176-201, 246-247, 249)

Na terenie Gminy utworzono jedną nową linię komunikacyjną⁶, w zakresie której przewozy o charakterze użyteczności publicznej realizował operator publicznego transportu zbiorowego, tj. Firma Handlowo-Usługowa „WA-MA” Maciej Walicki, z którym Gmina zawarła umowę⁷ zgodnie z art. 13 ust. 3 pkt 2 ustawy o Funduszu.

Umowa⁸ ta:

- a) została poprzedzona uzyskaniem zgody Rady Gminy Strzałkowo wyrażonej w uchwale nr XLVIII/467/2024 z 8 stycznia 2024 r., stosownie do wymogu określonego w art. 22 ust. 2 ustawy o Funduszu,
- b) została zawarta w trybie bezpośrednim z powołaniem się na art. 22 ust. 1 pkt 1 ustawy o publicznym transporcie zbiorowym,

³ Dz. U. z 2024 r. poz. 1465.

⁴ Zwanego dalej: „Funduszem”.

⁵ Zwanej dalej: „Umową”.

⁶ Linie komunikacyjne o numerach: 14.

⁷ Na podstawie umowy nr 1/2024 zawartej dnia 8 stycznia 2024 r. pomiędzy Gminą Strzałkowo a Maciejem Walickim prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą Firma Handlowo-Usługowa WA-MA Maciej Walicki z siedzibą w Pyzdrach, 62-310 Pyzdry, Pyzdry 66/9

⁸ Umowy były zawarte na okres jednego roku.

- c) spełniała przesłanki określone w art. 25 ust. 2 pkt 1 i 3 ustawy o publicznym transporcie zbiorowym.

Dopłacie ze środków Funduszu podlegała linia komunikacyjna niefunkcjonująca na terenie Gminy co najmniej 3 miesiące przed dniem wejścia w życie ustawy o Funduszu, co było zgodne z art. 22 ust. 1 ustawy o Funduszu. Operator w 2024r. w ramach zawartej z Gminą umowy wykonał 34720 wozokilometrów przewozów o charakterze użyteczności publicznej. Kwota dopłaty do 1 wozokilometra przewozów o charakterze użyteczności publicznej wyniosła 3,00 zł i zgodnie z § 1 ust. 3 umowy nie była wyższa niż 3,00 zł i nie była wyższa niż 90% ceny usługi.

(akta kontroli: str. 33-53, 78-86, 249)

Wójt Gminy prowadził wyodrębniony rachunek bankowy dedykowany do obsługi środków z Funduszu. W trakcie realizacji zadania nie naliczono odsetek od środków zgromadzonych na wyodrębnionym rachunku bankowym.

(akta kontroli: str. 236-237)

Wójt Gminy przekazał Wojewodzie Wielkopolskiemu w dniu 30 stycznia 2025 r. roczne sprawozdanie z wykonania zadania, co było zgodne z terminem określonym w § 5 ust. 1 umowy.

akta kontroli: str. 239-244)

Wójt Gminy zamieścił informację na stronie internetowej Gminy o pozyskaniu dofinansowania ze środków Państwowego Funduszu Celowego na realizację zadania zgodnie z § 12 ust. 1 i ust. 2 umowy.

(akta kontroli: str. 245)

IV. Stwierdzone nieprawidłowości.

1. Wójt Gminy zawarł w dniu 8 stycznia 2024 r. umowę o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego na łączną kwotę 115.964,80 zł, podczas gdy limit wydatków w planie finansowym⁹ na dzień 8 stycznia 2024 r. wynosił 22.932,00 zł¹⁰. W wyniku powyższego działania zaciągnięto zobowiązania z przekroczeniem, o kwotę 93.032,80 zł, limitu wydatków określonych w planie finansowym. Działanie to było niezgodne z art. 46 ust. 1 oraz art. 261 ustawy o finansach publicznych¹¹.

(akta kontroli: str. 11-21, 78-86, 251)

W złożonych wyjaśnieniach Wójt Gminy podał, że w 2024 r. budżet wydatków Gminy w dziale 600 rozdziale 60004 paragraf 4300 zaplanowany był w łącznej kwocie w wysokości 42.932,00 zł zg. z uchwałami Rady Gminy Strzałkowo Nr XLVII/437/2023 z dnia 28 grudnia 2023 r. w sprawie uchwały budżetowej na rok 2024 (22.932,00 zł) i uchwałą Nr XLIX/470/2024 z dnia 22 lutego 2024 r. zmieniającej uchwałę budżetową na 2024 r. (20.000,00 zł). Stanowiło to zabezpieczenie wkładu własnego niezbędnego do realizacji zadania jako realnego zobowiązania zg. z § 2 ust. 2 w/w umowy, z której wynika że Gmina zobowiązuje się do przekazania na realizację zadania środków własnych w łącznej kwocie 11.804,80 zł. Zgodnie z umową nr 1/2024 o świadczeniu usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego zawartą w dniu 8 stycznia 2024 r. pomiędzy Gminą a Operatorem w § 11 ust. 2 Gmina jako organizator zobowiązała się do zapłaty ze środków własnych kwotę nie wyższą niż 11.804,80 zł. W związku z powyższym zaplanowane wydatki

⁹ Dział 600, rozdział 60004, paragraf 4300.

¹⁰ Uchwała Nr XLVII/437/2023 Rady Gminy Strzałkowo z dnia 28 grudnia 2023 r. w sprawie uchwały budżetowej na rok 2024.

¹¹ Dz. U. 2024 r. poz. 1530 ze zm.

w uchwale budżetowej wraz z jej zmianami w dziale 600 rozdziale 60004 paragraf 4300 uprawniały do zaciągnięcia takiego zobowiązania.

(akta kontroli: str. 256-257)

Podane przez Wójta Gminy argumenty nie zasługują na uwzględnienie, ponieważ powyższe działanie było niezgodne z art. 261 oraz art. 46 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, w myśl których kierownik samorządowej jednostki budżetowej może, w celu realizacji zadań, zaciągać zobowiązania pieniężne do wysokości kwot wydatków określonych w zatwierdzonym planie finansowym, a jednostki sektora finansów publicznych mogą zaciągać zobowiązania w danym roku do wysokości wynikającej z planu wydatków lub kosztów jednostki, pomniejszonej o wydatki na wynagrodzenia i uposażenia, składki na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy, inne składki i opłaty obligatoryjne oraz płatności wynikające z zobowiązań zaciągniętych w latach poprzednich.

2. Gmina w uchwale budżetowej na 2024¹² rok nie określiła planowanych dochodów budżetu pochodzących ze środków Funduszu¹³, co było niezgodne z art. 212 ust. 1 pkt 1 ustawy o finansach publicznych.

(akta kontroli: str. 11-21, 58-77)

W złożonych wyjaśnieniach Wójt Gminy podał, że na podstawie zapisów umowy nr 27.74.2023 z dnia 21.12.2023 r. o objęciu w 2024 r. roku dopłatą ze środków Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej przewozów autobusowych uznano, że Gmina działała jako organizator publicznego transportu zbiorowego, ale w zakresie dopłaty z FRPA pełniła rolę podmiotu pośredniczącego a środki z Funduszu przekazywane na wyodrębniony rachunek gminy stanowiły tylko refundację części poniesionych już wcześniej wydatków. W związku z powyższym w uchwale budżetowej nie ujęto na 2024 rok dochodów z tego tytułu, ponieważ dopłata z Funduszu nie zwiększyła zasobu Gminy i była w całości przekazywana operatorowi poprzez dokonaną zapłatę faktury.

(akta kontroli: str. 256-257)

Podany w złożonych wyjaśnieniach przez Wójta Gminy argument nie zasługuje na uwzględnienie, ponieważ przepisy ustawy o finansach publicznych wskazują, że uchwała budżetowa określa łączną kwotę planowanych dochodów budżetu jednostki samorządu terytorialnego, z wyodrębnieniem dochodów bieżących i majątkowych.

3. Wójt Gminy nie prowadził wyodrębnionej ewidencji księgowej otrzymanych środków z Funduszu oraz wydatków dokonywanych z tych środków wyłącznie dla środków, które zostały przyznane Gminie Strzałkowo na podstawie umowy 27.74/2023 z dnia 21 grudnia 2023 r., podczas gdy w § 11 ww. umowy organizator zobowiązał się do prowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej otrzymanych środków Funduszu oraz wydatków dokonywanych z tych środków.

(akta kontroli: str. 223-230, 250, 253)

W złożonych wyjaśnieniach Wójt Gminy wyjaśnia, że dopłaty z FRPA przekazywane na wyodrębniony rachunek gminy stanowiły zwrot części poniesionych już wcześniej wydatków, dlatego księgowane były po stronie przeciwnej konta 902 w budżecie i konta

¹² Uchwała Nr XLVII/437/2023 Rady Gminy Strzałkowo z dnia 28 grudnia 2023 r. w sprawie uchwały budżetowej na rok 2024.

¹³ Dopłata została przyznana Gminie na mocy zawartej Umowy w dniu 21 grudnia 2023 r.

130 w jednostce. W związku z powyższym operacje gospodarcze zaksięgowane odpowiednio na koncie 902 po stronie MA i na koncie 130 po stronie WN w dziale 600, rozdziale 60004 § 4300 czyli wpływy ze środków FRPA kwalifikowane jako zwrot wydatków, nie były zaewidencjonowane po wyodrębnionej stronie dochodowej budżetu. Natomiast Zastępca Wójta podał, że Gmina w zakresie wydatków zw. z realizacją zadania, na które otrzymała dopłatę ze środków Funduszu Rozwoju Przewozów Autobusowych o charakterze użyteczności publicznej w 2024 r., ewidencję księgową wydatków prowadziła na koncie 902 „Wydatki budżetu” oraz 130 „Rachunki bieżące jednostek budżetowych”, z opisu operacji gospodarczych zaksięgowanych na tych kontach wynika jaka kwota dot. wydatku, na które Gmina otrzymała środki z FRPA. W 2024 r. budżet Gminy na koncie wydatkowym 902 rozdz. 60004 par. 4300 zaplanowany był w kwocie zapewniającej zabezpieczenie wkładu własnego niezbędnego do realizacji zadania. Jednocześnie informuję, że w związku z powyższym zostały już podjęte działania mające na celu dostosowanie ewidencji księgowej do wymogów określonych w umowie o objęciu dopłatą ze środków FRPA.

(akta kontroli: str. 254-255, 258)

V. Zalecenia i wnioski.

Biorąc pod uwagę ocenę zawartą w niniejszym wystąpieniu pokontrolnym wnoszę o:

1. Zaciąganie zobowiązań pieniężnych do wysokości kwot określonych w zatwierdzonym planie finansowym jednostki, zgodnie z art. 261 oraz art. 46 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.
2. Określanie w uchwałach budżetowych planowanych dochodów budżetu pochodzących ze środków Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej, zgodnie z art. 212 ust. 1 pkt 1 ustawy o finansach publicznych.
3. Prowadzenie wyodrębnionej ewidencji księgowej otrzymanych środków Funduszu oraz wydatków dokonywanych z tych środków, stosownie do postanowień zawartych umów o dofinansowanie.

VI. Pozostałe informacje.

Informację o sposobie wykonania zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynie ich niepodjęcia, należy przekazać w terminie 30 dni od daty doręczenia niniejszego wystąpienia pokontrolnego. Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Wojewoda Wielkopolski

Agata Sobczyk

/dokument podpisany elektronicznie/